

Hidradenitis Suppurativa

Dermatologie

Beter voor elkaar

Wat is hidradenitis suppurativa?

Hidradenitis suppurativa (ook wel acne inversa genoemd) is een op acne (puistjes) lijkende ontsteking van de huid. Meestal zit het in de lichaamsplooien, vooral de oksels en de liezen. De aandoening (acne) begint meestal tijdens of na de puberteit, vaak op de leeftijd tussen de 20 en 25 jaar.

Hidradenitis suppurativa is voor de mensen die er last van hebben erg vervelend, niet alleen door de pijn, maar ook omdat het er niet mooi uitziet en vies kan ruiken.

Hoe krijgt u hidradenitis suppurativa?

Hidradenitis suppurativa is in een ontsteking van de haarzakjes door afsluiting van de uitgang van de haarzakjes. De talgklieren, de zweetklieren en andere structuren van de huid kunnen ook ontstoken raken. De precieze oorzaak (hoe het komt) is niet bekend.

- Waarschijnlijk komt hidradenitis door verstopping van één of meer haarzakjes. Die verstopping geeft een ontstekingsreactie. De talgklier en de zweetkliertjes die er naast liggen gaan ook ontsteken.
- Bacteriën spelen geen rol bij het ontstaan van de ontsteking. Hidradenitis is dan ook niet besmettelijk. Maar als de ontsteking openbarst, kunnen bacteriën de ontsteking verergeren.
- Waarom sommige mensen last hebben van hidradenitis en andere mensen niet, is niet precies duidelijk.
- In sommige families komt het vaker voor.
- Bij vrouwen komt het 3 keer zo vaak voor als bij mannen.
- Hormonen spelen waarschijnlijk een rol.

Hidradenitis komt vaker voor:

- bij rokers en bij mensen die in het verleden gerookt hebben (6 keer vaker)
- bij mensen met overgewicht
- bij mensen met diabetes mellitus
- Zweet, stress en kleding die strak zit kunnen de klachten verergeren.
- Scheren of gebruik van een deodorant lijken niet de oorzaak te zijn.

Hoe ziet hidradenitis suppurativa eruit?

- Er ontstaan kleine zwellingen die rood/paars, warm en pijnlijk worden.
- Die zwelling kan lijken op een (gewone) puist of iets langwerpiger zijn.
- De zwelling kan groter worden waarbij zich een holte met pus vormt.
- De zwelling kan open gaan waardoor de pus er uit komt.
- Vaak zijn meerdere haarzakjes ontstoken.
- Sommige mensen krijgen steeds weer nieuwe haarzakjesontstekingen. Daardoor kunnen onderhuids zwellingen, holtes en gangetjes ontstaan, en later littekens.
- Het kan samengaan met een onaangename geur.
- Veel mensen voelen zich door de terugkomende huidontstekingen onzeker en ongelukkig.

Is hidradenitis suppurativa besmettelijk?

Nee, hidradenitis suppurativa is niet besmettelijk.

Hoe weet uw arts dat u hidradenitis suppurativa heeft?

In het algemeen kunnen de huisarts en de dermatoloog op grond van de klachten en de verschijnselen de diagnose (wat het precies is) direct al stellen. Een enkele keer zal onder plaatselijke verdoving een stukje weefsel worden weggenomen (een biopt) voor onderzoek om andere ziektes uit te sluiten.

Welke behandeling voor hidradenitis suppurativa zijn er?

Er zijn verschillende manieren om hidradenitis suppurativa te behandelen, maar geen enkele behandeling kan het probleem snel en voor altijd oplossen. Ook wanneer een behandeling succesvol is, kan de ziekte vaak terugkomen. Een combinatie of een opvolging van behandelingen en behandelmethodes is in veel gevallen de beste aanpak.

Plaatselijke behandeling

Goede hygiëne (schoonmaken van het lichaam) is belangrijk. Als er bij een patient een folliculitis ('ontsteking van de haarzakjes') speelt, te herkennen aan vele kleine puistjes, kan uw arts soms antiseptische ('ontsmettende') middelen geven. Bestaande abscessen en diepere ontstekingen reageren hier niet op. Bij onvoldoende hygiëne kan de ontsteking erger worden.

Resorcinol in lanettecrème kan worden gesmeerd bij de uitwendige (aan de buitenkant) behandeling van hidradenitis suppurativa. Het doel van deze behandeling is om het ontstaan van nieuwe ontstekingen te voorkomen en bestaande ontstekingen te laten schrompelen of doorbreken. Uitwendige behandeling met een antibioticum in een lotion wordt soms ook gedaan, maar dit helpt vaak niet genoeg wanneer dit als enige behandeling gebruikt wordt.

Antibiotica

De meeste patiënten met hidradenitis suppurativa zullen met antibiotica worden behandeld in de vorm van tabletten of capsules. Daarbij gaat het meestal om een van de volgende antibiotica: tetracycline, doxycycline, minocycline of een combinatie van rifampicine en clindamycine. Om een redelijk tot goed resultaat te bereiken moet de behandeling 2 tot 4 maanden worden voortgezet. Na verloop van tijd zal het effect meestal minder worden. Dan kan eventueel overgeschakeld worden op een ander antibioticum. Voor alle antibiotica geldt dat ze tijdelijk het ontstekingsproces onderdrukken. Hierdoor kunnen de pijn, zwelling en roodheid tijdelijk afnemen. Fistels en bestaande abscessen/cysten zullen door de antibiotica niet verdwijnen. Bij laatstgenoemden is er soms een chirurgische behandeling nodig.

Chirurgische behandeling

Chirurgische behandeling is een belangrijk onderdeel van de therapie. In zeer pijnlijke ontstekingen die pus bevatten (een abces) kan een snee gemaakt worden, zodat de pus eruit komt. Dat zal alleen het acute probleem van de spanning op de huid en de pijn oplossen. Bij chirurgische ingrepen die bedoeld zijn om de diepere ontstekingen en fistels te verwijderen, moet er vaak veel weefsel worden weggesneden, zowel in de diepte als in de breedte. Dit wordt ook wel een 'excisie' genoemd. Sommige wonden kunnen daarna gehecht worden, maar soms worden de wonden ook open gelaten om vanzelf te genezen. Als er in een groot gebied is geopereerd, komt het voor dat er een huidtransplantaat moet worden aangebracht. Het betreft dus vaak een flinke ingreep waarbij ook op littekens gerekend moet worden. Zelfs na goed uitgevoerd chirurgisch ingrijpen, kan de aandoening weer terugkomen, veelal buiten het operatiegebied. Een andere manier van chirurgie is 'deroofing' (letterlijk vertaald: het dak eraf halen). Daarbij wordt de huid boven de cysten en de gangen in de huid (sinussen) onder plaatselijke verdoving 'weggebrand' met elektrische apparatuur. Omdat de gangen zijn bekleed met opperhuid, treedt meestal een snelle genezing op met weinig littekenvorming.

Laserbehandeling

Een alternatief voor 'excisie' en 'deroofing' is een laserbehandeling met een CO2 laser. Deze wordt bij de behandeling van hidradenitis suppurativa gebruikt om ontstoken weefsel weg te halen, het wordt als het ware verdampt. Net als bij chirurgie is dit een flinke ingreep die meestal onder plaatselijke verdoving en soms onder algehele narcose moet worden uitgevoerd. Soms is eenmalige behandeling voldoende, maar vaak moet de lasertherapie een of enkele malen worden herhaald. Na de behandeling duurt het minstens 4 weken voordat de huid weer genezen is. Ook hierbij moet met littekenvorming rekening worden gehouden.

Overige medicijnen

Bij een plotselinge, zeer ernstige verergering met zeer pijnlijke ontstekingen, kunnen kortdurend Prednisolon tabletten voorgeschreven worden, meestal dan gelijktijdig met antibiotica. Dit middel kan ook in grote ontstekingen ingespoten worden. Vrouwen worden soms behandeld met 'anti-mannelijke geslachtshormonen' in de vorm van een anticonceptiepil die het geneesmiddel cyproteronacetaat bevat. Zo nodig kan aanvullend nog een extra tablet met alleen cyproteronacetaat worden voorgeschreven. Dit wordt alleen voorgeschreven bij vrouwen, waarbij dit niet op onoverkomelijke bezwaren stuit. Verder is er in enkele gevallen goede ervaring opgedaan met de geneesmiddelen dapson en acitretine. Hierbij moet het bloed wel regelmatig gecontroleerd worden om eventuele bijwerkingen tijdig te ontdekken. Tenslotte, voor ernstige gevallen waar andere therapieën onvoldoende helpen, kan er ook behandeld worden met biologicals zoals bijvoorbeeld Adalimumab of Ustekinumab Deze behandelingen zijn wel aan strikte voorwaarden gebonden en worden vaak gecombineerd met een chirurgische ingreep.

Wat kunt u zelf nog doen?

Draag geen strakzittende of schurende kleding. Stoppen met roken en afvallen kunnen een bijdrage leveren aan de behandeling/verbetering van hidradenitis suppurativa. De huisarts kan u informeren over de verschillende vormen van ondersteuning bij het stoppen met roken. Voor hulp bij afvallen en meer bewegen, kunt u begeleid worden via een Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) programma of verwezen worden, via de huisarts, naar een diëtist en/of fysiotherapeut. Het is van belang om na een operatie gedoseerd te blijven bewegen, om contracturen tijdens de wondgenezing te voorkomen. Een fysiotherapeut kan hierbij ondersteuning bieden.

Wat zijn de vooruitzichten?

De vooruitzichten op lange termijn zijn wisselend. Meestal kunnen de klachten wel verminderen, maar de aandoening is niet helemaal te genezen.

Polikliniek Dermatologie

T 010 297 52 30

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan. Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie – Versie 02-06-2020

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.